

Jézus Krisztus az Élet Fája

Köszöntés: „Boldog ember, aki megnyerte a bölcsességet, és az ember, aki értelmet szerez. Mert jobb ennek megszerzése az ezüstnek megszerzésénél, és a kiásott aranyból ennek jövedelme. Drágább a fényes kárbunkulusoknál, és minden te gyönyörűséged nem hasonlíthatók hozzá. Napoknak hosszúsága van jobbában, baljában gazdagság és tisztesség. Az ő utai gyönyörűséges utak, és minden ösvényei: békesség. Életnek fája ez azoknak, akik megragadják, és akik megtartják boldogok!” Péld 3:13-18.

Alapige: János 6: 27-29; 35-40; 48-51; 53-58.

Bibliaolvasás: Dániel 4: 1-18.

Testvéreim! Az igével való közösségünknek, másként megfogalmazva a prédikációnak és befogadásának leglényegesebb kérdése az, hogy miként jön közel az, ami két-három ezer vagy időben még annál is távolabb van tőlünk, és ha már egészen közel jött, miként lesz az a saját történetünk és lesz az az életünk részévé, hogyan teremti újjá bennünket a SZÓ?

A református liturgikus keret nem tette lehetővé, de gyerekked játékkal kezdődött volna az istentisztelet. Ismétlés gyanánt el kellett volna olvassuk az Éden kert történetét, amelyik az élet fájáról szól. Képzletben el kellett volna sétálnunk a kert közepében álló élet fájához és ott le kellett volna ülnünk az árnyékába. Itt jegyzem meg, hogy a Biblia az örökre megfoghatatlan múlttá és édeni távolságúvá lett életfa nyitányával kezdődik, de ugyanennek az Életfának az immár megfogatóvá lett örökkévalóságban hozzánk közeli képével is végződik!

„És megmutatta nekem az élet vizének tiszta folyóját, amely ragyogó volt, mint a kristály, az Istennek és a Bárálynak királyi székéből jött ki az ő utcájának közepén. És a folyóvízen innen és túl életnek fája volt (...)” Jel 22:1-2.

- Mi az életfa? – kérdezte volna egy gyermekhang. Erre válaszképpen elolvastuk volna Nebukadnecar álmát a fáról, amelyik a föld közepén nőtt.

Annak az igének az utolsó olvasott verse, a 18. vers így szól:

- ***„Az a fa, amelyet láttál, és amely olyan nagyra és hatalmasra nőtt (a föld közepén), hogy az égig ért és az egész földről látszott (...) és sok gyümölcse volt, táplálékot nyújtott mindenkinek, alatta tanyáztak a mezei vadak, ágain fészkeltek az égi madarak, az te magad vagy, oh király.***

Miután tehát megtudtuk, hogy mit jelent a kert, - vagy a föld - közepén álló élet-fa, elmegyünk ismét az Édenbe a sűrű és mindenféle étellel és eledellel megrakott élet-fához és a lombja árnyékába heverünk, ahol becsukva a szemünket magunkba szívjuk a kert gyümölcseinek illatát. Itt halljuk az alkonyati szellőben a kertben sétáló Istent, amint megszólít és hozzánk beszél. Elmondja, hogy a kert bármely fájának gyümölcséből bátran ehetünk kivéve a jó és gonosz tudásának a fájáról nem ehetünk, mert amely napon azt mégis megtennénk, halálunk halálával halnánk meg. Így kezdjük hallgatni azt is, hogy mit énekel nekünk az Élet Fája, miként kínálja gyümölcseit az örök életre. Ezt az éneket pedig nem máshonnan halljuk, mint a János evangéliuma hatodik fejezetéből.

- ***„Bizony, bizony, mondom nektek: ha nem eszitek az Emberfia testét, és nem isszátok a véré, nincsen élet tibennetek. Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, annak örök élete van, és én feltámasztom őt az utolsó napon. Mert az én testem igazi étel, és az én vérem igazi ital. Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, az énbennem marad, és én őbenne. [1Jn 2,24] (...) Ez az a kenyér (értsd úgy, hogy eledel), amely a mennyből szállt le; (...) aki ezt a kenyeret eszi, élni fog örökké.” János 6: 53-56 és 58.***

Ezután forgatunk a Bibliában és elolvassuk a bűneset történetét (1Mózes 3). Megtudjuk, hogy a halál fája is felkínálta az embernek a gyümölcsseit és az ember úgy választotta a halált, mintha soha nem hallott volna az Élet Fájáról. E tragikus történet úgy végződött, hogy azt halljuk, hogy az ember úgy volt kénytelen elhagyni az Éden kertjét, hogy nem ehetett egyszer sem az élet fájáról. Isten irgalmassága döntött úgy, hogy a bűnnel és halállal fertőzött ember ne éljen örökké a magaválasztotta halálban, bűnben és kárhozatban, ezért kirekesztette a kertből, hogy ebben a megromlott állapotában ne ehessen az élet fájáról is.

Bibliai alapigénket, vagyis a János evangéliuma 6. fejezetét csakis az itt előre bocsátott történetek világosságában hallgathatjuk, ha pedig ezeket ismerve hallgatjuk Urunkat és a vele vitatkozó zsidókat, akkor a bűneset igazsága a csontvelőnkig hatol, ahogyan Krisztus Urunk szent jelenléte is a lényük közepébe jön el. Amikor így jön hozzánk az Úr, akkor tudjunk, hogy a bűneset, ami az Édenben volt azonos a bűnessel, ami kétezer évvel ezelőtt Kapernaum zsinagógájában történt és azzal, ami nemsokkal utána Jeruzsálem utcáin és végül a Golgotán történt. Bizony éreznünk kell a bensőnk közepén, hogy az Élet Fájának ez a hitetlen és gyűlölködő kiáltása¹ a saját létünk forrásában érint. Éppen olyan ez, mint Nebukadneccar álmában a kivágott fa, amiből a gyökerén kívül mindenéből forgács és fűrészpor lett. És ha én ezen a fán a még repülni sem képes madárfióka vagyok, akkor (...).

Nagypénteken pontosan ilyen madárfióka volt Jézus Krisztusnak minden egyes tanítványa; belepusztultak az Isten Fia Messiás Jézus kivágásába², kereszthalálába és ha Jézus fel nem támadott volna a halottak közül a harmadik nap, valószínű, hogy valamiképpen mind a Júdás sorsára jutottak volna. Jézus azért könyörgött, hogy kiválasztott tanítványai bírják ki a harmadik napig, amikor meglátják Őt, amit feltámadásával diadalt vesz a bűn, halál, a kárhozat és a pokol felett. Áldott legyen az Isten; meglátták és általuk és velük mi is!

Gondolom, hogy mondanom sem kel ezek után, hogy számunkra az örök élet Fája maga Jézus Krisztus, az Isten Egyszülöttje, aki egyszemélyben egy olyan hatalmas, mennyei és csodálatos világ is, amely ágai lombjának oltalmában élőlények megszámlálhatatlan milliói élnek és boldogulnak. Igen, az Édenben is Ő volt. Bár Krisztusnak ezt a kezdeti formáját sokan (el)vitatják, Szentléleknek ellene szegülve nem fogadják el, az Élet Fája a Kinyilatkoztatás teljes összefüggésében a krisztusi életet hivatott volna létre hívni a Föld bolygón, s talán az egész univerzumban is. Az értelmünk szinte a darabjaira esik szét, amikor tragikus tényként azt látjuk, hogy Isten Fia Jézus Krisztus, a Szentháromság egy Isten második személyének emberi, sőt a kereszthalálig emberré lett élete viszont soha semmilyen korban, egyetlen embernek sem kívánatos, hanem egyenesen utált és az emberek által megvetett.³ Nincs olyan ember, aki semminek tekintve ne vetette volna meg és ne vetette volna el magától az emberré lett Istent. Istennek ez a fajta megátalkozását és megtagadását érzük tetten napjaink azon rákfekélyként pusztító jelenségében, ahogy az ember önön testén belül fordul önmaga ellen a nemiségén keresztül. Aki férfi nem akar az lenni, aki nő nem akar az lenni. A nők nem akarnak anyák lenni

¹ A hatvankét hét múlva pedig kiirtatik a Messiás és senkije sem lesz. És a várost és a szenthelyet elpusztítja a következő fejedelem népe; és vége lesz [mintegy] vízőzön által, és végig tart a háború, elhatároltatott a pusztulás. Dán 9:26

² A fogságból és ítéletből ragadtatott el, és kortársainál ki gondolt arra, hogy **kivágatott** az élők földéből, hogy népem bűnéért lőn rajta vereség? Ézs 53:8.

³ „Felnőtt, mint egy vesszőszál Őelőtte, és mint gyökér a száraz földből, nem volt neki alakja és ékessége, és néztünk rá, de nem vala ábrázata kívánatos! **Utált és az emberektől elhagyott volt**, fájdalmak férfja és betegség ismerője! mint aki elől orcánkat elrejtjük, **utált volt**; és nem gondoltunk vele. Pedig betegségeinket ő viselte, és fájdalmainkat hordozá (...).” Ézs 53:2-4

és gyermekeinek élet adni. A tudósok Éden kerti *Istent játszva*⁴ férfiakat akarnak nővé tenni. Mi ez, ha nem lázadás a Teremtő Isten ellen? Az így lázadó ember Krisztust visszatükrözni hivatott „arcára” kiül a bukott kerub és tébolyult angyal összes torz képmása (Vö.: Apcs 7:54 és 57). „A világ démoni arca küzd azok ellen, akik tanúi Jézus Krisztusnak, a teremtőnek, a Megváltónak – nem bírja őket elviselni.”⁵ Igen. Félelmetes és visszataszító lények sétának közöttünk egy-egy hajdanán még embernek született fajtársunk csont, hús és bőr edényében.

A csodák csodája az, hogy mégis vannak még emberek, akik Krisztust választják, akik az Ő hasonlatossága szerint akarnak az Isten ember-teremtményei lenni. Ez az Isten csodája. A krisztusi élet egyik legtömörebb megfogalmazása így szól:

„Arról ismertük meg a szeretetet, hogy Ő az ő életét adta értünk: mi is kötelesek vagyunk odaadni életünket a mi atyánkfiaiért.” 1Ján 3:16.

Az édeni bűneset mintájára minden ember vétkezett, a bűn minden emberre kiterjedt (Róma 5). Az édeni bűneset mintájára az emberiség történelme során több bűneset is volt. Csak a legismertebbeket emeltem ki. *Éden*, a babiloni fogság előtti Izrael, majd *Nagypéntek, a Messiás elárulása és kiűrtása*, a reformáció előtti Európa, aminek keleti felét, ahol mi is élünk az Oszmán birodalom uralta, és végül napjaink bűnesete. Minden bűneset lényege a Krisztus megtagadása. Napjaink Krisztus árulása, a szemünk előtt történik, amikor Krisztust lecserélik Muhammadra. Prófétának mondatnak, de közülük csak az egyik igaz, a másik hamis; csak az egyik Krisztus, és ha így van, - már pedig nincs ez másként - akkor a másik az Antikrisztus. Illési időket élünk, aki az Isten Lelkétől indítatva ezt kérdezte:

- „Meddig sántikáltok két felé?” Ha az Úr az Isten, kövessétek őt; ha pedig Baál kövessétek azt. De nem felelt neki a nép csak egy szót sem.

A sántikáltok kétfelé s a héberben a פָּסָח (pásah) gyökből származtatott szó. A gyök alapjelentése viszont az *elmegy mellette, elhalad mellette, továbbmegy, átsuhan, átsiklik vmi felett* jelentéssel bír. Ebből a szóból származik a pászka. Eredete az Egyiptomi nagy szabadítással kapcsolatos. Megparancsoltatott Izraelnek, hogy a bárány vérével jelöljék meg az ajtófélfát. Meglátva azt az öldöklő, el fog haladni, és a jelölt házakat kikerülve életben hagyja az elsőszülötteket, ellenkezőleg, ahol nem lesz ott a jel, meghalnak az elsőszülött fiúk. Azt kérdezte tehát Illés, hogy meddig ignoráljátok még Krisztust, meddig hagyjátok figyelmeteken kívül az egyetlen valóságot. Meddig tartjátok semminek, azaz Baálnak az Élő Istent? „Héberül (ugyanis) a „szégyen” (= בְּלִימָה, azaz *bəlimáh* ti. 'a valami hiánya') kifejezés rokona a Baál⁶ névnek, ami a negatív princípiumot, a semmit” jelenti. Ha (tehát) szégyellem Őt (Krisztust), szégyenemmel Baalnak, (vagyis) semminek nyilvánítom azt, aki egyedül nem semmi.”⁷ Illés kérdése a héber nyelvben egy fantasztikus logikai szójáték.

- Meddig nézitek semminek az Urat? Mert, ha magát a semmit megszemélyesítő Semmi az igazi isten, akkor kövessétek azt, de ha az Úr az élő Isten, a ti Megszabadítótok, akkor Őt kövessétek!

Hozzátok meg döntéseketek arról, hogy ki az igaz Messiás! Krisztus, aki a Názáreti Jézus, avagy az Antikrisztus? A próféták Prófétája, vagy a hamis próféta, aki napjaink sokat hangoztatott Muhammadja?

A csodálatos kenyérszaporítás története a 66. versben úgy végződött, hogy attól fogva az Úr Jézus a tanítványai közül sokan visszavonultak és nem követték többé Jézust. És ez

⁴ Az Édenben Isten a férfiból kivett oldalbordát formálta asszonnyá (1Mózes 2: 18-24)!

⁵ Visky Ferenc: Méz a sziklából. Koinónia Kolozsvár 2003. oldal 195.

⁶ בְּלִימָה (bəlimáh)elsődleges jeletése **semmiség**, a **semmi**, ti. 'a valami hiánya'

⁷ Visky Ferenc: Méz a sziklából. Koinónia Kolozsvár 2003. oldal 296.

történik most is és ma is. Pontosan ez. Így amikor megkérdezi Jézus, hogy „vajon ti is el akartok menni?”, akkor ne egymásra mutogassunk, ne a hitehagyott nyugati keresztyénekre nézzünk, hanem inkább mélyen a szívünkbe, mert ezt tőlem és tőled kérdezi az Úr.

Péter jó tanítványként, már-már rabbiként Mestere Jézus kérdésére kérdéssel válaszol és ezt mondja:

- „Uram! Kihez mehetnénk? örök élet beszéde (kenyere és itala) van nálad!” Nálad van az örök élet, hova menjünk. Te vagy az örök élet, kihez menjünk?

Krisztus akkor bizonyul kenyérünknek, ha éhesen⁸ járulunk elébe, hogy elégítsen meg,⁹ ha hozzá esedezünk életért. De ez az evés már nem annyira maga a hit, mint inkább a hit következménye és eredménye. „A hit ugyanis nem mint távol levőre tekint Krisztusra (mint aki elérhetetlenül messze van tőlünk), hanem magához öleli őt, hogy a miénk legyen és bennünk lakozzék. Azt eredményezi, hogy összeforrjunk az ő testével, közös legyen vele az életünk, azaz egyek legyünk vele.”¹⁰ Összegzésképpen, ha igazán hiszünk, akkor Jézus Krisztussal ahhoz hasonlóan válunk szervesen organikusan eggyé, ahogy az általunk elfogyasztott kenyér a vérünk és sejtjeink részévé válik a testünkben. Ez az az evangélium, amit soha semmilyen körülmények közt nem árulhatunk el, nem dobhatunk el magunktól. Az Úréi vagyunk, Ő hozzátartozunk, ahogy a test tagjai a testhez és a fejhez.

Az Élet Fája nekünk Krisztus, az Isten Fia. Minden nekünk érlelt gyümölcsével együtt kell ennünk Őt, különben a halálnak halálával elkárhozunk. Enni és inni Krisztust azt jelenti, hogy egyedül benne bízunk. Krisztus enni azt jelenti, hogy bizalommal Őt magát és minden nekünk megszerzett jótéteményét magunkhoz kapcsoljuk. Ez hitvalló, Isten dicsőítő, hálaadó imában történik, amikor Szentlélekkel imádkozva Krisztust magunkhoz, magunkat pedig Ő hozzá kapcsoljuk. Ebben az imádatban Máriával együtt mondjuk, hogy „*legyen nekem a te beszéded szerint*” és a sajátunkként azt visszhangozzuk, amit Isten Igéje bennünk kinyilatkoztatott, hogy már véghez vitt és mindent bevégezve megtett (Vö.: Lukács 1: 38). Ebben az imában Isten dicsőítő hálával és köszönettel tekintünk a dicsőséges feltámadásunk órájára és a Krisztussal való örök elválaszthatatlan közös boldogságunkra. Enni Őt végül azt is jelenti, hogy rendszeresen élünk az Úri szent vacsorával, mely hitvalló cselekedetben váltságát és Őt magát valljuk meg. Ámen.

⁸ Boldogok, akik éheznek és szomjúhozzák az igazságot: mert ők megelégtettek. Máté 5:6

⁹ Kálvin János: János Evangéliuma magyarázata I. Kiadja a Magyarországi Ref. Egyház Kálvin János Kiadója, 2011. oldal 98 és 195.

¹⁰ Kálvin János: János Evangéliuma magyarázata I. Kiadja a Magyarországi Ref. Egyház Kálvin János Kiadója, 2011. oldal 98 és 196.